

Hlavní správa StB

Čj.: OS-00312/154-68

Praha dne 10. prosince 1968

Výtisk čís.: 14

Počet listů: 6

Denní informace č. 54

Z Zürichu do Prahy přiletěl dne 5.12.1968 bez čs. víza západoněmecký st.příslušník RIEHL. Vízum mu v Praze nebylo uděleno a proto nemohl opustit transitní prostor letiště. Po příletu se měl k němu dostavit muž, který jej požádá o zapálení cigarety a přinese aktovku kufříkového tvaru.

Krátce před odletem RIEHLA do Berlína se k němu dostavil pracovník čs. státního filmu GOTTLIEB, požádal ho o zapálení cigarety a postavil vedle něho aktovku kufříkového tvaru. RIEHL si ji vzal a prohlédl. Sdělil, že v ní "nenašel dispoice od pražské skupiny pro svou další činnost". Poté RIEHL odcestoval do Berlína letadlem rumunské letecké společnosti.

Pracovník obchodní mise NSR v Praze Alfons DEMPE má neustálý strach, že je pod kontrolou čs. bezpečnosti.

Sdělil, že "jeho zásluhou odešli z ČSSR pracovníci obchodní mise NSR Gotthard WAWOCZNY a Jacob DRESSEACH, neboť neskýtali záruku spolehlivého plnění svěřených funkcí. DEMPE připravuje odvolání dalších dvou pracovníků, kteří "porušují stanovené zásady". Poznatky potvrzují, že DEMPE plní funkci obranáře.

Tvrdí, že on, ani ostatní pracovníci obchodní mise nebyli v době války na čs. území. Předpisy

totiž nepřipouštějí, aby osoba, která byla v době války v ČSSR, pracovala na obchodní misi v Praze.

Spolupracovník navštívil čs. velvyslanectví ve Vídni. V hale s ním navázal rozhovor asi 55 letý muž. Představil se jménem KRIŠTOF a dodal, že je pracovníkem velvyslanectví NSR. Přemlouval spolupracovníka, aby zůstal v Rakousku a nabízel mu zaměstnání na velvyslanectví NSR. Když spolupracovník nabídku nepřijal, dotazoval se na konkrétní počet sovětských jednotek, které zůstávají v ČSSR, kde jsou umístěny, zda jsou umístěny i u západních a jižních hranic a zda se s těmito jednotkami setkal při cestě do Rakouska. Pro případ, že by se spolupracovník rozhodl zůstat v Rakousku, navrhl mu KRIŠTOF další schůzku v budově čs. ZÚ ve Vídni.

Podle informace I. správy MV byl z neprověřeného pramene v NSR získán poznatek, že v srpnových dnech emigroval vrtulníkem do NSR vyšší čs. důstojník, který měl přesvědčit BND a MAD o tom, že je podrobně naplánován průchod sovětských vojsk přes Rakousko do Jugoslávie. Zpráva měla být na nátlak BND předána Rakousku s ujištěním, že je pravdivá. Na jejím podkladě provedlo Rakousko začátkem září 1968 opatření k vojenskému zesílení ochrany rakousko-československých hranic. Později se ale ukázala zpráva falešnou a způsobila roztrpčení na vysokých místech v Rakousku. MAD prý měla podezření, že BND úmyslně celou akci zveličila.

Nezávisle na této informaci předal spolupracovník VKR po návratu z Rakouska zprávu, převzatou od jeho příbuzného, rakouského státního příslušníka, že v srpnových dnech se očekával vstup vojsk Varšavské smlouvy na rakouské území a že všeobecně panoval názor, že Rakousko nemůže ze Západu čekat pomoc. Z vídeňské po-

sádky mělo vyjet 38 tanků, ale jen 6 jich došlo na místo určení. Tankové jednotky prý mají dosud trofejní výzbroj z bývalého WEHRMACHTU.

Jediný čs. důstojník, který vrtulníkem opustil 21.8.1968 území ČSSR, byl pplk. Vladimír CHADALÍK, nar. 1923 z posádky Havlíčkův Brod. Za pobytu v zahraničí se kromě NSR zdržoval v Jugoslávii, odkud se 30.8.1968 přes Rakousko vrátil do ČSSR. Po návratu vypověděl, že byl v Mnichově vytěžován civilními osobami. Vrtulník byl vrácen řadatečně.

Vojín základní služby Josef TLAPÁK, příslušník vojenského útvaru ve Slaném, se dne 28.11.1968 sešel v Praze se svým přítelem Michalem (bližší nezjištěno), který studuje na matematicko-fyzikální fakultě Karlovy university. Student se zajímal o to, zda ČSLA měla být nasazena proti studentům. Podle sdělení tohoto studenta se v současné době na matematicko-fyzikální fakultě pracuje na programu akce, která má být provedena 24.12.1968. Studenti z této fakulty prý plánují sraz o půlnoci v kostele sv. Jakuba, načež hodlají projít Prahou a soustředit se na Staroměstském náměstí.

Vojín TLAPÁK, který dochází na matematicko-fyzikální fakultu a udržuje se studenty časté styky, obdržel od nich při poslední návštěvě různé letáky vydávané na této fakultě.

V denní informaci z 9.11.1968 jsme upozornili na přípravy stávky lokomotivních čet.

Předseda "ústředního výboru Federace lokomotivních čet" František ERBA však plánovanou stávku odvolal (měla být uskutečněna dne 13.12.1968). Toto rozhodnutí

zdůvodnil sdělením, že dne 14.12.1968 zasedá vláda, kde otázka Federace lokomotivních čet bude projednána.

V okrese Šumperk jsou na závody rozesílány dopisy Společnosti pro lidská práva v Praze. Píše se v nich, že "Společnost" byla legalizována rozhodnutím ministerstva vnitra dne 3.5.1968, že tedy zákonně existuje, vyvíjí činnost, navázala kontakty s komisí při OSN a od října t.r. je členem mezinárodní ligy pro lidská práva v New Yorku. Předsedou je podle toho doc.dr. Milan MACHOVEC a generálním tajemníkem Emil PIDVIK. Dalšími představiteli jsou: SEIFERT, dr. VLČEK, Otto WICHTERLE, Stanislav BECHYNĚ, J.RYPKA, Miloslav VALOUCH, Jan PROCHÁZKA, V. ŠKUTINA a další.

Pisatelé dále prohlašují, že "po osudných srpnových dnech, ve kterých společnost pro lidská práva podpořila naše legální činitele v jejich zápase o uchování samostatnosti ČSSR, rozhodla se pokračovat ještě s větším úsilím ve své činnosti". V závěru žádají závody o finanční podporu. Podepsán je dr. Milan MACHOVEC a dr. Emil LUDVIK. K dopisu jsou přiloženy přihlášky za člena této společnosti a složenky s bankovním kontem č. 11-4676-9 u pobočky Státní banky v Praze 1.

Na nádraží v Jeseníku bylo rozhozeno 27 letáků. Je v nich výzva, aby všechny nižší stranické orgány se ve své činnosti řídily výhradně pokyny "legálního" ÚV KSČ a jeho předsednictva zvoleného na XIV.sjezdu strany.

O výskytu letáku byl informován tajemník OV-KSČ.

Spolupracovník VKR navrátil se v listopadu t.r. ze sportovního zájezdu z Itálie sdělil: "Krátce před odletem byli čs. sportovci oficiálními osobami na letišti informováni, že let se nemůže konat, neboť Praha nepřijímá a pražské letiště je znovu obsazováno sovětskými vojsky. Dále bylo sděleno, že s. Dubček je vážně nemocen a v Praze probíhají velké studentské demonstrace, na jejichž potlačení je nasazena armáda. Z výpravy čs. reprezentantů v golfu se ale nikdo nedal ovlivnit a všichni se vrátili. Jen manželé STARKOVI se během zájezdu jednou od výpravy vzdělili a navštívili ve Vatikánu arcibiskupa BERANA. STARKA je zubní lékař z Prahy a arcibiskup BERAN má být jeho vzdáleným příbuzným."

Dne 2.12.1968 bylo při kontrole autokarového zájezdu z NSR, který organizovala evangelická církev z Bielefeldu, zjištěno, že je v něm převáženo kromě různých potravin, šatstva, magnetofonu, pneumatik a obrazů i 8 osobních dopisů a závadné brožury: "Prager Tagebuch" - 3 kusy, "Prager Auschläge" - 3 kusy a "Postchem" - 2 kusy.

Zboží v hodnotě 7.000 Kčs bylo na příkaz prokurátora ponecháno až do vyclení na OPK. Rovněž tiskoviny a dopisy byly až na další pozdrženy.

Při pokusu o útěk byli zadrženi:

Pavel KNAP, nar. 1943, dělník z Prahy;

Otto ZATLJUKAL, nar. 1932, st.přísl.NDR z Telzevru;

Joachim HEYN, nar. 1952 a

Hansjörg MÜLLER, nar. 1952, oba st.přísl. NDR, studující z Ilmenau.

Do ČSSR se navrátili:

Arnošt KUČERA, nar. 1931, tel.pracovník z Prahy;
Vladimír MELZMUF, nar. 1946, automechanik z Prahy.

Budou se hlásit na ŮPK.

Náčelník hlavní správy StB

plk. RSDr. Václav Š O R A L

R o z d ě l o v n í k :

- Výtisk č.1-3: s.plk.JUDr. VAŠEK František
4: s.plk.RSDr. ŠORAL Václav
5: s.pplk.JUDr. KUBÍK Jaroslav
6: s.pplk.RSDr. HLAVÁČEK Vítězslav
7: s.mjr. TÁBORSKÝ Jiří
8: s.plk.JUDr. VOSECKÝ Jar.
9: s.pplk. HUBINA Štefan
10: s.gen.major ing. STAVINOHÁ Josef
11: s.mjr.ing. ČADA Miloslav
12: s.pplk. NĚMEC František
13: pro domo